

**Załącznik 3
do uchwały nr 83/2012-2016—Senatu Uniwersytetu
Opolskiego w sprawie wprowadzenia programów
kształcenia zgodnych z Ustawą z dnia 23 sierpnia 2016 r. o
zmianie ustawy – prawo o szkolnictwie wyższym oraz
niektórych innych ustaw oraz Rozporządzeniem Ministra
Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r.
w sprawie warunków prowadzenia studiów, oraz
Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 26 września 2016 r. w sprawie charakterystyk
drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla
klasyfikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego
po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy
6-8.**

Wytyczne do projektowania programów i planów studiów

§ 1

Czas trwania studiów z przypisanymi punktami ECTS

- Studia licencjackie (pierwszego stopnia) trwają co najmniej 6 semestrów, a do ich ukończenia student jest obowiązany uzyskać minimum 180 punktów ECTS.
- Studia inżynierskie (pierwszego stopnia) trwają co najmniej 7 semestrów, a do ich ukończenia student jest obowiązany uzyskać minimum 210 punktów ECTS.
- Studia drugiego stopnia trwają od trzech do pięciu semestrów, a do ich ukończenia student jest obowiązany uzyskać minimum 90 punktów ECTS.
- Jednolite studia magisterskie trwają 10 lub 12 semestrów, a student jest obowiązany uzyskać odpowiednio 300 lub 360 punktów ECTS.
- Studia niestacjonarne mogą trwać jeden lub dwa semestry dłużej niż odpowiednie studia stacjonarne.

§ 2

Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów

Wprowadza się minimalne wartości sumarycznych wskaźników charakteryzujących program studiów dla określonego poziomu i profilu kształcenia oraz formy studiów.

1. Minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku i poziomu dla profilu ogólnoakademickiego i praktycznego wynosi:
 - studia pierwszego stopnia 15 punktów ECTS,
 - studia drugiego stopnia 8 punktów ECTS,
 - jednolite studia magisterskie 35 punktów ECTS.
2. Minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć o charakterze praktycznym, takich jak zajęcia laboratoryjne i projektowe, na studiach prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżynier lub magister inżynier (i obejmujący pełen zakres efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich), wynosi:
 - studia pierwszego stopnia 70 punktów ECTS,
 - studia drugiego stopnia 35 punktów ECTS.

3. Minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć o charakterze praktycznym (służące zdobywaniu umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych), takich jak warsztaty, zajęcia laboratoryjne i projektowe, na studiach o profilu praktycznym wynosi:
 - studia pierwszego stopnia 100 punktów ECTS,
 - studia drugiego stopnia 65 punktów ECTS.
4. Minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć służących zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności badań naukowych, takich jak wykłady, seminaria, konwersatoria na studiach o profilu ogólnie akademickim wynosi:
 - studia pierwszego stopnia 100 punktów ECTS,
 - studia drugiego stopnia 65 punktów ECTS.

§ 3

Ustalenia dla zajęć ogólnouczelnianych

W programach studiów należy wprowadzić:

1. zajęcia z wychowania fizycznego na studiach stacjonarnych I stopnia i jednolitych studiach magisterskich w wymiarze 60 godzin, kończące się zaliczeniem bez oceny, którym nie przypisujemy punktów ECTS (w dwóch kolejnych semestrach: tj. drugim i trzecim, po 30 godzin,
2. zajęcia z lektoratów języków obcych na studiach pierwszego stopnia i jednolitych magisterskich (stacjonarnych), w wymiarze 120 godzin, kończących się egzaminem na poziomie B2, którym przypisujemy 7 punktów ECTS (realizacja w dwóch kolejnych semestrach po 60 godzin, pierwszy kończy się zaliczeniem z oceną i student otrzymuje 3 punkty ECTS, drugi zaliczeniem z oceną i egzaminem, za które student otrzymuje 3 + 1 punkty ECTS; punkty ECTS dopisujemy odpowiednio w semestrach czwartym i piątym). Na studiach drugiego stopnia i wyższych latach jednolitych studiów magisterskich (stacjonarnych), zajęcia w języku obcym (studiowanym uprzednio w ramach lektoratu) z zakresu specjalistycznego słownictwa dla danej dyscypliny, w wymiarze 30 godzin (2 punkty ECTS), prowadzonych w miarę możliwości przez pracowników jednostki organizacyjnej, odpowiedzialnej za kierunek; na odpowiednich studiach niestacjonarnych wymiar godzin ustala się na poziomie: studia pierwszego stopnia i jednolite magisterskie – 72 godziny (i 7 punktów ECTS dopisanych do semestrów jak na odpowiednich studiach stacjonarnych), studia drugiego stopnia (magisterskie) i wyższe lata jednolitych studiów magisterskich – 18 godzin i 2 punkty ECTS (realizacja jak na odpowiednich studiach stacjonarnych),
3. zajęcia z technologii informacyjnej (na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia) w wymiarze co najmniej 30 godzin, za które student uzyskuje 2 punkty ECTS. Zgodnie z treścią Rozporządzenia z dnia 26 września 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia zajęcia powinny obejmować treści kształcenia z zakresu zaawansowanych technik informatyczno- komunikacyjnych,
4. zajęcia poszerzające wiedzę humanistyczną (na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia), za które student otrzymuje co najmniej 2 punkty ECTS;
5. zajęcia poszerzające wiedzę z obszaru nauk społecznych (na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia), za które student otrzymuje co najmniej 3 punkty ECTS,
6. kursy zmienne do wyboru (ogólnouczelniane), co najmniej jeden w semestrze (od drugiego semestru), poszerzających wiedzę studentów o dziedziny nie związane ze studiowanym kierunkiem, którym przypisuje się 2 punkty ECTS,
7. zajęcia poszerzające wiedzę humanistyczną i wiedzę z obszaru nauk społecznych, student może zrealizować w ramach kursów ogólnouczelnianych; rada programowa kierunku wyraźnie określa w programie kształcenia sposób realizacji w/w zajęć; kierunki kształcące

- w obszarze nauk humanistycznych realizują zajęcia z obszaru nauk społecznych w wymiarze co najmniej 5 punktów ECTS; kierunki kształcące w obszarze nauk społecznych realizują zajęcia z obszaru nauk humanistycznych w wymiarze co najmniej 5 punktów ECTS,
8. możliwość wyboru przez studenta modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym, niż 30% punktów ECTS, koniecznych do ukończenia studiów (języki obce i zajęcia wf nie są zaliczane do zajęć do wyboru),
 9. wyraźny podział wskazujący, które treści kształcenia zalicza się do treści podstawowych i kierunkowych z łącznym wymiarem godzin i punktów ECTS,
 10. w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – uwzględnienie w procesie kształcenia badań naukowych prowadzonych w dziedzinie nauki lub sztuki związanej z kierunkiem studiów oraz zapewnienie studentom tego kierunku co najmniej przygotowania do prowadzenia badań – a) w przypadku studiów pierwszego stopnia (wprowadzenie do badań naukowych – semestr 4, 45 godzin seminarium, 4 punkty ECTS b) udziału w badaniach – w przypadku studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich (badania naukowe – laboratorium lub seminarium, właściwe dla kierunku studiów o wymiarze co najmniej 60 godzin i 5 punktów ECTS),
 11. mając na uwadze umiędzynarodowienie procesu kształcenia (art.48a,p.7) ustawy z dnia 23 czerwca 2016) wprowadza się kursy w języku nowożytnym (z obszaru kształcenia innego niż wiodący dla kierunku studiów), w minimalnym wymiarze godzin i p. ECTS:
 - studia I^o i jednolite magisterskie, stacjonarne: 30 godzin/ 2p. ECTS (po realizacji lektoratów),
 - studia I^o i jednolite magisterskie, niestacjonarne: 18 godzin/ 2p. ECTS (po realizacji lektoratów),
 - studia II°, stacjonarne: 15 godzin/ 1p. ECTS (w ostatnim semestrze),
 - studia II°, niestacjonarne: 9 godzin/ 1p. ECTS (w ostatnim semestrze).

§ 4

Praktyki zawodowe

1. Program studiów określa szczegółowe zasady i formy odbywania praktyk, uwzględniając odrębne przepisy dla poszczególnych uprawnień zawodowych, a w szczególności:
 - wskazuje cel praktyk,
 - przewiduje właściwy wymiar praktyk, we właściwych dla danego kierunku i specjalności przedsiębiorstwach, instytucjach, placówkach oświatowych i innych zakładach pracy,
 - zawiera stosowne umowy pomiędzy uczelnią a jednostką przyjmującą studentów UO.
2. Cele, program i terminy realizacji praktyk powinny być właściwie wkomponowane w proces kształcenia.
3. Minimalny wymiar praktyk dla studiów pierwszego stopnia z uwzględnieniem obszarów kształcenia oraz profilu studiów wynosi:
 - dla profilu ogólnoakademickiego na studiach technicznych i kształcących inżynierów: 4 tygodnie (5 punktów ECTS),
 - dla profilu ogólnoakademickiego na pozostałych kierunkach studiów: 3 tygodnie (4 punkty ECTS),
 - dla profilu praktycznego na wszystkich kierunkach studiów: 15 tygodni (20 punktów ECTS),
 - tydzień praktyk obejmuje wymiar godzin = 30.

§ 5

Proces dyplomowania

Wprowadza się zasady przyznawania punktów ECTS w procesie przygotowania pracy dyplomowej.

1. Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest pozytywna ocena pracy dyplomowej.
2. Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem określonego zagadnienia naukowego lub artystycznego lub dokonaniem artystycznym prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane z danym kierunkiem studiów, poziomem i profilem kształcenia oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania.
3. Pracę dyplomową może stanowić w szczególności praca pisemna, opublikowany artykuł, praca projektowa, w tym projekt i wykonanie programu lub systemu komputerowego, oraz praca konstrukcyjna, technologiczna lub artystyczna.
4. Uczelnia (promotor) jest obowiązana do sprawdzania pisemnych prac dyplomowych przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem programów antyplagiatowych współpracujących z ogólnopolskim repozytorium pisemnych prac dyplomowych.
5. Na studiach licencjackich student otrzymuje jednorazowo w semestrze szóstym 10 punktów ECTS za przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego.
6. Na studiach inżynierskich student otrzymuje jednorazowo w semestrze siódmym 15 punktów ECTS za przygotowanie pracy dyplomowej (projektu inżynierskiego) i przygotowanie do egzaminu dyplomowego.
7. Na jednolitych studiach magisterskich i studiach drugiego stopnia, student otrzymuje jednorazowo w ostatnim semestrze 20 punktów ECTS.
8. W przypadku jednosemestralnej praktyki na studiach pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym wskazane jest uwzględnienie w programie kształcenia realizacji pracy dyplomowej w zakładzie pracy, w którym odbywa się praktyka.
9. W semestrze poprzedzającym przygotowanie do pracy dyplomowej czy projektu inżynierskiego, Rada Programowa kierunku może wprowadzić przedmioty bloku magisterskiego, inżynierskiego czy licencjackiego, których wymiar godzinowy i punkty ECTS muszą wyrażać nakład pracy studenta. Zajęcia proseminaryjne można realizować jednorazowo w semestrze poprzedzającym seminarium magisterskie.

§ 6

Wymiar godzinowy

Górną granicę wymiaru godzin dla kierunków, dla których istnieją standardy kształcenia, ustala się na poziomie w nich określonym. W przypadku wprowadzania nowych kierunków kształcenia, poziom ten ustala się na poziomie:

- obszar nauk humanistycznych (1800 I°/800 II°),
- dziedzina nauk teologicznych (3200 świecka/3500 kapłańska),
- obszar nauk społecznych (2000 I°/800 II°/2700 – jednolite magisterskie),
- dziedzina nauk ekonomicznych (1800 I°/800 II°),
- dziedzina nauk prawnych (2400),
- obszar nauk ścisłych (2200 I°/1000 II°),
- obszar nauk przyrodniczych (2200 I°/1000 II°),
- obszar sztuki (2200 I°/1000 II°),
- studia inżynierskie/magisterskie po inżynierskich (2500/900),
- studia w obszarze nauk medycznych – zgodnie ze standardami dla poszczególnych kierunków,
- na kierunkach niestacjonarnych limit ten ustala się na poziomie 60% w stosunku do liczby godzin na studiach stacjonarnych.

§ 7

Dodatkowe ustanowienia dla kierunku lekarskiego

1. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni może prowadzić studia na kierunku lekarskim jeżeli zostały spełnione warunki określone w załącznikach 1 i 2 uchwały Senatu UO i zgodnych ze standardami kształcenia określonymi odpowiednio na podstawie art. 9b ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (standardy kształcenia lekarzy).
2. Kierunek studiów: lekarski jest prowadzony jako jednolite studia magisterskie.
3. Zajęcia na kierunku lekarskim z zakresu nauk klinicznych związanych z określoną specjalnością w zakresie nauk medycznych są prowadzone przez nauczycieli akademickich posiadających prawo wykonywania zawodu lekarza oraz odpowiednią specjalizację.
4. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni może prowadzić studia na kierunku lekarskim, jeżeli: 1) w skład infrastruktury kierunku, wchodzi prosektorium i pracownia mikroskopowa; 2) umożliwia prowadzenie zajęć z zakresu nauk podstawowych oraz nauk klinicznych w podmiotach leczniczych, które ze względu na swoją specyfikę oraz liczbę udzielanych przez nie świadczeń medycznych zapewniają studentom realizację zakładanych efektów kształcenia z zakresu nauk klinicznych.
5. Proporcja liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studentów nie może być mniejsza niż 1:40.

§8

Postanowienia końcowe

1. Szczegółową organizację zajęć z wychowania fizycznego i lektoratów języków obcych określają zarządzenia Rektora.
2. Dla studentów, którzy ze względów zdrowotnych nie mogą uczestniczyć w zajęciach sportowych, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu zorganizuje zajęcia zastępcze dostosowane do ich stanu zdrowia.